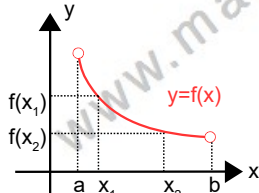

TÜREV -4

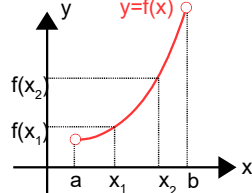
ARTAN AZALAN FONKSİYONLAR

TÜREV VE ARTANLIK AZALANLIK

$f:A\subset\mathbb{R}\rightarrow\mathbb{R}$, $y=f(x)$ olsun
her $x_1 < x_2$ için $f(x_1) < f(x_2)$ oluyorsa f fonksiyonu **artan**
her $x_1 < x_2$ için $f(x_1) > f(x_2)$ oluyorsa f fonksiyonu **azalan** fonksiyondur.

Her $x_1 < x_2$ ve $f(x_2) < f(x_1)$ olduğundan $f(x)$ azalandır

Her $x_1 < x_2$ ve $f(x_1) < f(x_2)$ olduğundan $f(x)$ artandır

TEOREM

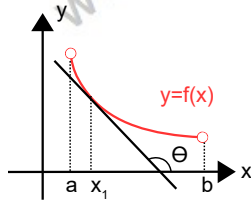
$f:A\subset\mathbb{R}\rightarrow\mathbb{R}$, $y=f(x)$ olsun. Türevli $y=f(x)$ fonksiyonunda

$\forall x\in(a,b)\subset A$, $f'(x) > 0$ ise f fonksiyonu (a,b) aralığında artan;

$\forall x\in(a,b)\subset A$, $f'(x) < 0$ ise f fonksiyonu (a,b) aralığında azalan bir fonksiyondur.

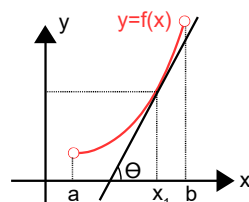
Geometrik yorum: Verilen aralıkta çizilen teğet doğruların eğim açıları ürevin işaretidir

Azalan fonksiyon

$$m = \tan\theta = f'(x_1) < 0$$

Artan fonksiyon

$$m = \tan\theta = f'(x_1) > 0$$

Özet olarak bir fonksiyonun artanlığı ve azanlığı araştırılırken fonksiyonun türevinin işaretine göre yorum yapılır.

İspat $x_0 \in (a,b)$ ve $f'(x_0) > 0$ olsun. Bu durumda $f'(x_0^+) > 0$ olur. Yani

$$\lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{f(x_0+h) - f(x_0)}{h}$$

limitinin değeri de pozitiftir. $h > 0$ olduğundan

$$f(x_0+h) - f(x_0) > 0 \text{ veya } f(x_0+h) > f(x_0)$$

olmalıdır. $f'(x_0^-) > 0$ olduğu durumu da siz gösteriniz

Örnek...1 :

$f(x)=2x+1$ fonksiyonunun artan ve azalan olduğu aralıkları belirtiniz.

Örnek...2 :

$f(x)=x^2+4x$ fonksiyonunun artan ve azalan olduğu aralıkları belirtiniz.

Örnek...3 :

$f(x)=x^3-x$ fonksiyonunun artan ve azalan olduğu aralıkları belirtiniz.

Örnek...4 :

$f(x)=x^3$ fonksiyonunun artan ve azalan olduğu aralıkları belirtiniz.

TÜREV -4

ARTAN AZALAN FONKSİYONLAR

Örnek...5 :

$f(x)=\frac{x^3}{3}-mx^2+4x+2$ fonksiyonunun daima artan olması için m nasıl seçilmelidir ?

Örnek...6 :

$y=f(x)$ fonksiyonu $(-5,-1)$ aralığında negatif tanımlı artan bir fonksiyon ise aynı aralıkta aşağıda verilen fonksiyonların artanlık azalanlık durumlarını inceleyiniz

a) $y=f^2(x)$

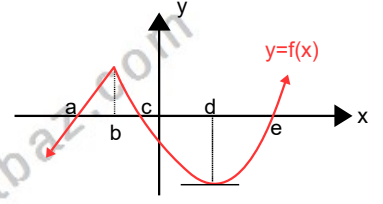
b) $y=\frac{1}{f(x)}$

c) $y=x.f(x)$

d) $y=f(x^3)$

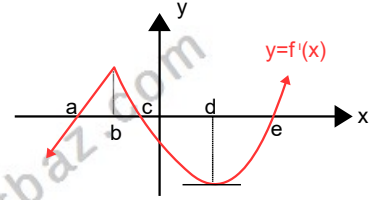
Örnek...7 :

Grafığı verilen $y=f(x)$ fonksiyonunun artan ve azalan olduğu aralıkları belirtiniz

Örnek...8 :

Türevinin grafiği verilen $y=f(x)$ fonksiyonunun artan ve azalan olduğu aralıkları belirtiniz

TÜREV -4

ARTAN AZALAN FONKSİYONLAR

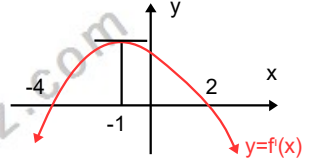
DEĞERLENDİRME

- 1) $y=f(x)=-x^2-3x+1$ fonksiyonunun artan olduğu en geniş aralık nedir?

- 2) $y=e^{x^2-x+2}$ fonksiyonunun artan ve azalan olduğu aralıkları belirtiniz.

- 3) $f(x)=\frac{x^3}{3}-mx^2+mx+2$ fonksiyonunun daima artan olması için m nasıl seçilmelidir ?

- 4) Türevinin grafiği verilen $y=f(x)$ fonksiyonunun artan olduğu en geniş açık (a,b) ise a^b kaçtır

- 5) $y=f(x)$ fonksiyonu $(-2,2)$ aralığında pozitif tanımlı azalan bir fonksiyon ise aynı aralıkta aşağıda verilen fonksiyonların artanlık azalanlık durumlarını inceleyiniz

a) $y=f^3(x)$

b) $y=f(-x)$

c) $\frac{1}{f(x)}$